Roskilde Havneavis november 2022

Årgang 4. No. 15

Udgivet af Roskilde Havneforum

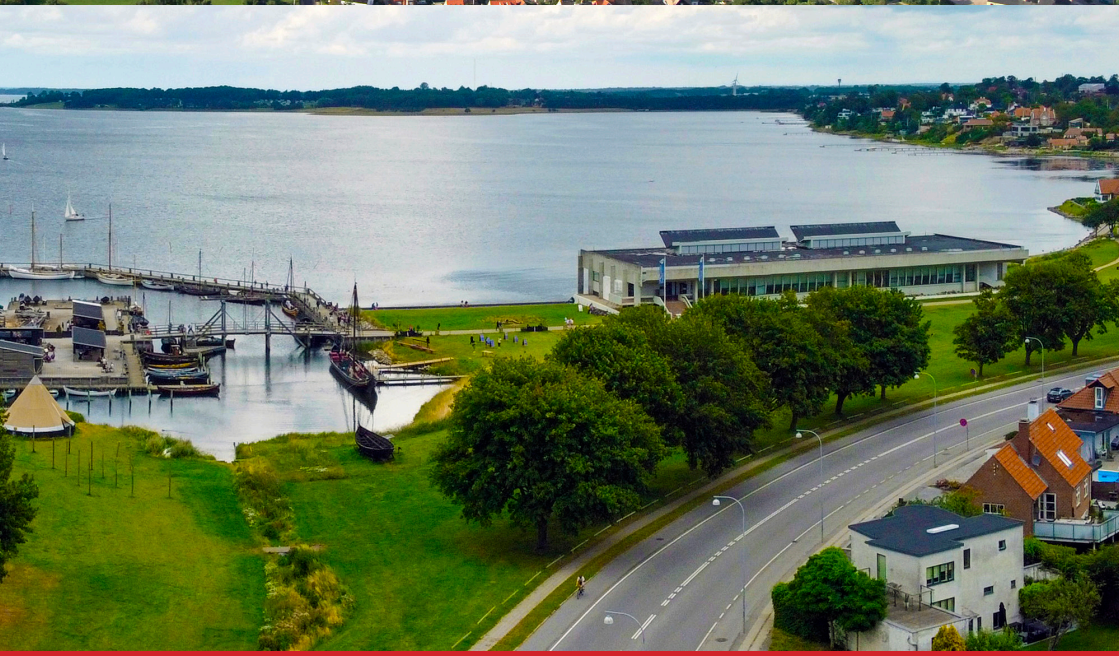

Vi er vilde med vand

www.roskildehavneforum.dk

Opsætning, layout, korrektur: Pia Kloster

Roskilde Havneavis november 2022

Indholdsfortegnelse

Bestyrelsen ..... Side 3

Formanden har ordet ..... Side 4

Julemanden besøger Roskilde havn ..... Side 6

Koncert på Havhingsten ..... Side 8

Vinderfoto - Onsdagssejlads 2022 ..... Side 12

Åbent hus i Glasgalleriet ..... Side 14

Formidlingsbåden Kutlingen ..... Side 15

Roskilde Marineforening ..... Side 16

"Mission Valhalla" ..... Side 18

Nyt vikingeskibsmuseum på vej ..... Side 21

Ny bog; Skibe og Søfart fra Danmarks Oltid ..... Side 23

12 år for Roskilde havn ..... Side 26

Hvor dansen er kan kærligheden opstå ..... Side 30

Kulturprisen for personer ..... Side 32

Roskilde Jazz Days 2023 ..... Side 33

Nye krabbearter fundet i Roskilde Fjord ..... Side 34

Adventsmarked på Sankt Jørgensbjerg ..... Side 42

havneavisen@roskildehavneforum.dk

Nyheder/historier sendes til havneavisen@roskildehavneforum.dk

Redaktører ..... Iben Blum & Pia Kloster

Bestyrelsen

Iben Blum (formand) ..... Roskilde Havneforum / Salsa Latina
Søren Nielsen ..... Vikingeskibsmuseet
Michael S. Olesen (kasserer) ..... Roskilde Havneselskab
Pia Kloster (webmaster/havneavis) ..... Roskilde Jazz Days
Ulla Werk..... Roskilde Roklub
Wilhelm Rohland-Larsen..... Marineforeningen
Annette Rossing (ekstra kontakt)..... Roskilde Sejlklub

Roskilde Havneforum er en nonprofit paraplyorganisation for foreninger, museer og firmaer, der er hjemmehørende på havnen og/eller med en tilknytning til denne.

Roskilde Havneforum støtter
Vi kan ikke tale alles sag men arbejder grundlæggende for at skabe en havn, der er en aktiv del af byen.

Det at støtte op om arrangementer på havnen kræver arbejdskraft. Bestyrelsens alder taler vi ikke om, men helt unge er vi ikke. Så har du mod på det eller energi til overs, så tilbyd din hjælp.

Formanden har ordet

Formanden Iben Blum har ordet....

Kære alle sammen

Det er blevet efterår med løvfald og rim på bådene om morgenen. På en måde en lidt vemodig årstid.

Dansen på museumsøen må vente til næste sommer, og sejlsæsonen er for mange slut, men det er også en smuk tid.

Hvem kender ikke til glæden ved at gå en tur langs fjorden, indsnuse den friske efterårs-/vinterluft, nyde farverne fra træernes falmende blade? Samle svampe, hvis man tør og har forstand på det, eller kogler og mos til dekorationer.

Roskilde Havneforums bestyrelse afholdt de få faste arrangementer: Musik på kajen i august, som er tilbage på gruspladsen ved vandrerhjemmet.

Caribisk aften, som fra sidste år har været i Roskilde Havneforums hænder. Et fantastisk arrangement, hvor danseglæde og hygge forener sig i sydlandsk stemning.

Til næste år bliver det Salsa Latina, der kører arrangementet. Det er også dem, der har leveret arbejdskraften i alle årene.

Vi venter spændt på, om det bliver støttet af kommunen, så det igen kan lade sig gøre at gennemføre.

Det er et stort arbejde med telt, scene og gulv. Så vi håber, at kommunen kommer ud af starthullerne og lægger det gulv og den scene, som vi har ønsket siden 2014. Se omtalen i havneavisen november 2021.

Fyrværkeri i forbindelse med Sankt Hans har mange efterlyst. En aktivitet, som vi har måttet tage af programmet, da vi ikke har fået støtte til det.

1. søndag i advent kommer julemanden igen sejlende til Roskilde havn.

Se mere her.

Tilbage til indholdsfortegnelse

Formanden har ordet

Så vil jeg igen minde jer om
at vi rigtig gerne vil bakke op omkring jer, hvis I vil lave en aktivitet på havneområdet. Samt gøre reklame for det, I sætter i søen. Det kræver jo, at vi ved det.

Så skriv det til os. Uden information kan vi ikke hjælpe.

Man kan som medlem af Roskilde Havneforum låne det materiale, vi har.

Teltet koster et vedligeholdelsebeløb. Andet kan I låne gratis.

Det kræver:

- At I er medlem
- At I afleverer det i samme stand
- At I erstatter det, hvis det bortkommer
- At der er en ansvarlig
- At vi ikke selv bruger det

Havneavisen
Tak til jer, som har sendt materiale.
Det er bare så godt - uden jeres input - ingen avis.

Så gør jer selv og os den tjeneste at

- formidle til jeres bagland og få dem til at komme med input
- finde en, der kan være tovholder for materiale til havneavisen
- sende en god historie/vittighed
- tage billeder, gerne dagligdagsbilleder
- sende reklame for jeres arrangementer
- sende nyttige oplysninger
- vise hvad jeres forening, klub, spisested også kan
- m.m.

Send det løbende til os. Vi samler sammen.

Havneavisen udkommer næste gang februar 2023.

Send materialet i god tid til
havneavisen@roskildehavneforum.dk

"Som formand for Roskilde Havneforum har jeg mærket den voksende vilje og åbenhed, der har udviklet sig mellem de fleste af aktørerne på havnen. Det glæder mig meget - vi vil gerne hinanden!"

Julemanden besøger Roskilde havn

Af Iben Blum, Roskilde Havneforum

Gå ikke glip af årets julebegivenhed, når julemanden igen i år lægger til ved Roskilde Havn søndag 27. november.

Børn og voksne inviteres på havnen kl. 12-13 for at tage imod julemanden, når han sammen med sejlklubbens juniorsejlere kommer sejlende ind og lægger til ved Roskilde Sejlklub, Strandgade 12.

Vigtigt: Gå ikke ud på flydebroen. Julemanden kommer ind til jer.

Julemanden har lovet at tage godter med i sækken til alle de søde børn, og julemor venter sammen med alle de fremmødte børn.

Roskilde Havneforums nisser byder på varm kakao.

I sejlklubben kan alle gå på opdagelse i det årlige julemarked med salg af forskelligt kunsthåndværk og juleting.

Man kan købe kaffe og kage.

Ved sejlklubben vil der være forskellige aktiviteter, som børnene kan se på og måske prøve.

Julemanden besøger Roskilde Havn

Program lørdag 26. november
Kl. 11:00: Kunsthåndværkermarked åbner
Kl. 17:00: Kunsthåndværkermarked lukker

Program søndag 27. november
Kl. 11:00: Kunsthåndværkermarked åbner

Kl. 12.00: Kakao og musik. Julemor underholder og nisserne hjælper til

Havnemusikanterne spille dejlig julemusik

Kl. 12.30: Julemanden sejler ind

Kl. 17:00: Kunsthåndværkermarked lukker

Kom og nyd den gode julestemning på havnen.

Koncert på Havhingsten

Fotos: Rasmus Pedersen, Gimle

Vikingeskibskoncert på Roskilde Fjord - Gimle og vikingeskibsmuseet i nyt samarbejde

Lørdag 13. august lagde Havhingsten fra land som en flydende scene med folkemusikorkestret Víik ombord. Her var en unik mulighed for at opleve en koncert helt tæt på vandet, hvor musik, historie og sejlads gik op i en højere enhed.

Gimle og vikingeskibsmuseet havde de seneste måneder arbejdet hårdt for at få detaljerne på plads til et ikke helt almindeligt arrangement. Drømmen om en koncert på vandet ombord på Vikingeskibsmussets største skib Havhingsten blev nu endelig til virkelighed efter mange overvejelser om alt fra undervandskabler, scenegulv på skibet til de ideelle vejrforhold.

Den panskandinaviske sekstet fra Norge, Sverige og Danmark, VíiK, leverede musikken sammen med sangerinden Luna Ersahin fra orkesteret AySay.

Nordiske traditioner mødtes

Lørdag 13. august 2022 sidst på ef–termiddagen sejlede Havhingsten ud i den inderste del af Roskilde Fjord, mens publikum blev sejlet ud i fem af museets traditionelle nordiske både, der lå tæt rundt om "scenen", hvor VíiK med den norske sanger og komponist Elisabeth Vik i front ledte publikum ind i et fortryllende univers af mystiske middelalderballader og eventyr. Samtidig kunne man opleve koncerten fra land, hvor der var opsat højttalere ved vikingeskibsmuseet.

Koncert på Havhingsten

”Vi vil gerne give publikum en oplevelse, hvor nutidig musik med tydelige rødder i den nordiske folkemusik møder et andet vigtigt element i dansk kultur, nemlig sejlads, der i mange, mange år har været med til at forme os som folk.

Og selvom musikken nok ikke lyder som noget vikingerne selv sang, når de drog på togt, vil det forhåbentlig lede

publikums tanker hen på historien og binde den tæt sammen med nutiden,” siger Lauge Hede Kjærum, programchef på Gimle.

VíìK kunne også opleves på årets Roskilde Festival, men allerede sidste sommer spillede de på Roskilde Festivals Summerdays, og her skrev en begejstret anmelder fra musikmagasinet Gaffa bl.a.: “Jeg blev taget lidt på stråsengen, da vikingeskibet VÌìK sejlede ind i Roskilde Fjord.”

Det var ikke længere kun en metafor, men blev en realitet, hvor fortidens musik, sang, sejlads og håndværk smeltede sammen med nutiden og omgivelser ved fjorden og vikingeskibsmuseet.

Arrangementet samlede publikum, som på tæt hold kunne opleve både musikken og sejladsen med vikingeskibsmuseets traditionelle nordiske både: Storkjoven, Sulen, Bjørnefjord, Oselver og Geirfuglen.

Projektet blev støttet af Roskilde Kommune gennem Musikbyudvalgets open call - Roskilde Fremkaldt.

Se video: https://www.youtube.com/watch?v=8EI8Vf9ih30

Koncert på Havhingsten

Uddrag fra Steen Østbjergs artikel i Roskilde Dagblad:

Alt spillede ved unik koncert til søs

I det bedst tænkelige vejr gik alting op i en højere enhed, da Víik gav koncert om bord på Havhingsten.

Når man kaster sig ud i så vildt et projekt som at holde en koncert, hvor de optrædende befinder sig til søs, og hvor publikum både er i andre både og inde på land, kan det gå galt. Det er sandsynligvis derfor, næsten ingen kaster sig ud i det.

Men det gjorde Gimle og vikingeskibsmuseet lørdag - og bagefter blev der givet high fives og uddelt krammere, for alt gik op i en højere enhed.

Den største usikkerhedsfaktor var vejret, og det artede sig som bekendt fantastisk, så da fem af vikingeskibsmuseets både fyldt med publikum roede ud af havnen ved 18-tiden, var fjorden nærmest til at spejle sig i, og brisen fra sydøst var så svag, at vimplerne og flagene på havnen kun lige akkurat kom i bevægelse.

Publikumsbådene blev opankret og bundet sammen - det tog lidt længere tid end planlagt, så en enkelt fan råbte utålmodigt fra kajen - men det viste sig så rigeligt at være ventetiden værd, da først den skandinaviske sekstet Víik begyndte at spille ovre på "Havhingsten fra Glendalough."

Koncert på Havhingsten

Fotos: Rasmus Pedersen, Gimle

Af Normann Sloth, Roskilde Sejlklub

Vinderfotoet

Vinderfoto – onsdagskapsejlads 2022

Hver onsdag aften i sejlsæsonen mødes sejlere fra Roskilde Sejlklub og Veddelev Strands Bådelaug til tur- og kapsejlads. Her er plads til alle ambitionsniveauer – for nogle er det onsdags VM-ræs, for andre er det en ramme for hyggelige flotte stunder på fjorden – og så er der alt derimellem.

Men der bliver ikke kun dystet i sømandskab og at få båden hurtigt over målstregen. Vi konkurrerer også om at få taget de flotteste billeder fra vores aftner, og med tak til Bauhouse Roskilde er der også fine præmier til tre vinderfotos.

Åbent hus i Roskilde Gasværk

Roskilde Gasværk

Skak Snitker- www.glasgalleriet.dk- glasgalleriet@mail.dk
https://vimeo.com/325820833

For og med ejere og entusiaster. Bliv medlem med det samme.

https://www.facebook.com/groups/viremotor

Formidlingsbåden Kutlingen

ROLK og ROH, der sammen har båden, er ofte blevet spurgt, om der er mulighed for at booke båden til forskellige arrangementer. Den mulighed har vi nu åbnet op for, men den kommer nok først til at gælde i den nye sæson.

Bådelauget har derfor oprettet en ny hjemmeside, hvor man kan booke båden og få endnu mere information om sejladserne.

Fra næste år bliver det også muligt at følge "livet under vandet" i fjorden ved de nyetablerede stenrev og andre spændende områder i fjorden.

Nordea Fonden har ved en bevilling gjort det muligt, at vi har kunnet installere et professionelt undervandskamera system. Her er der mulighed for at følge optagelserne på en skærm under sejladsen.

Link til den nye hjemmeside.

Af Wilhelm Rohland Larsen

Roskilde Marineforening

Elisagårdsvej 10

Efteråret er kommet; også til Roskilde Marineforening, hvor vi har taget hul på efterårs- og vintersæsonen.

Sæsonen byder blandt andet på månedlige "skaffeaftener" med fællesspisning og foredrag den sidste torsdag i måneden.

Så er der mad

Samvær og hygge er og har altid været den bærende kraft i Marineforeningen, hvor der altid er mulighed for at dele minder og udveksle historier og oplevelser fra både de store og de små have. Og historier er der mange af. Hvad enten det var Søværnet eller handelsflåden, der bragte medlemmerne ud på havet, så har livet til søs præget dem for livet, og de deler gerne deres oplevelser og erfaringer.

Man behøver ikke at være medlem for at aflægge et besøg for at se sig om i Marinestuen på Elisagårdsvej 10 (lige over for indkørslen til Ros Torv), som er åben hver lørdag fra kl. 11 til 15. Og der vil altid være nogen til at byde velkommen og fortælle om de mange fine maritime effekter, som er samlet ind i foreningens 106 årige historie.

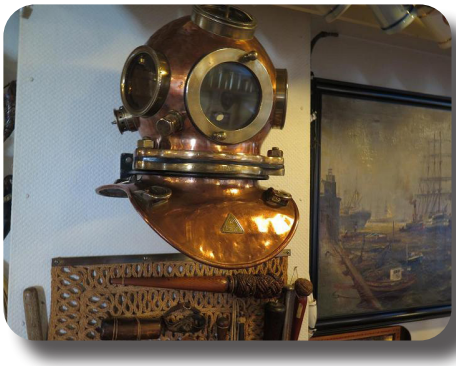

Skulle man derefter få lyst til at blive medlem, kan de fleste være med, for som medlem af foreningen kan, efter bestyrelsens godkendelse, optages myndige danske mænd og kvinder, der er eller har været tjenstgørende i Søværnet eller Marinehjemmeværnet eller været ansat i handelsflåden, eller som nærer interesse for orlogs– eller handelsflåden og dermed beslægtede erhverv.

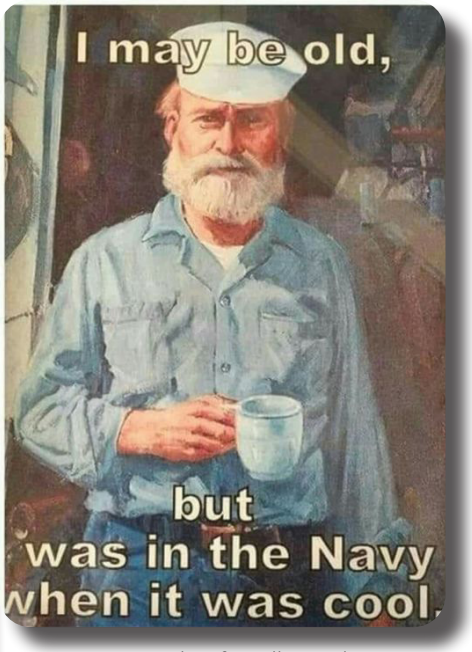

.... og jeg kan fortælle om det.

"Mission Valhalla"

Af Rikke Johansen, vikingeskibsmuseet

"Mission Valhalla" - fra DR Ramasjang til vikingeskibsmuseet

På vikingeskibsmuseet er det ikke usædvanligt, at børn og forældre tager hinanden i hænderne og sammen, gennem leg og fantasi, rejser tilbage til vikingetiden.

I efterårsferien fik de fantastiske historier om vikingernes guder ekstra brændstof igennem et nyt samarbejde med DR, der tager afsæt i DR's Ramasjang-serie "Mission Valhalla".

"Mission Valhalla" går live

I forbindelse med "Mission Valhalla" programmerne har vikingeskibsmuseet og DR indgået en aftale om, at museet kan anvende DR-konceptet fra det kendte børneunivers for at skabe nye oplevelser for børn.

Det første resultat af samarbejdet kunne opleves i efterårsferien, hvor de mange feriegæster tog med på familierundvisninger, hvor de hjalp med at løse vikingeskibsmuseets egen "Mission Valhalla - Tyrs mistede mod!"

I løbet af rundvisningen skulle familierne i fællesskab løse en række op-

gaver, der gav viden om vikingernes liv, skibe og søfart, og - ikke mindst - åbnede for de spændende fortællinger fra den nordiske mytologi.

Fra TV-succes til skoleundervisning

I løbet af de kommende uger skal "Mission Valhalla"-formatet udfoldes, så det også kommer til at omfatte et nyt undervisningsforløb, hvor eleverne, der besøger museet, kan møde vikingernes verden og de nordiske guders univers i krydsfelt mellem museets store faglighed og DR Ramasjangs umiddelbare kontakt til børn og unge gennem deres kendte persongalleri.

Og netop de meget forskellige tilgange til historieformidling er faktisk styrken i samarbejdet, mener museumsfolkene:

- Grunden til, at vi gerne vil bruge "Mission Valhalla" hos os er, at vi ser et værdifællesskab med programmerne i forhold til at styrke børnenes evne til at se sig selv i et større, historisk perspektiv. Et kvalitetsprogram som "Mission Valhalla", som så mange børn kender fra Ramasjang, kan være med til at være "løftestang" for, at vi på en sjov og legende måde kan lære børnene om de nordiske guder og vikingernes verden. I vores version bliver det så helt naturligt med fokus på vikingernes skibe og det maritime liv, siger Maiken Maigaard, der er publikumschef på vikingeskibsmuseet i Roskilde.

Flere missioner

Vikingeskibsmuseet er i fuld gang med at udvikle nye publikumsaktiviteter sideløbende med satsningen på skoleforløbene. Så der er stor chance for at møde "Mission Valhalla" både i julefeerien, vinterferien og til påske i 2023.

Om "Mission Valhalla"

Ser I også "Mission Valhalla" på DR Ramasjang? Det er en spændende serie, hvor man kan følge de nordiske guder Odin, Thor, Loke, Idun og Freja på mission for at redde Valhalla.

"Mission Valhalla"

Det er en spændende serie, hvor modige, jordiske heltebørn sammen med de nordiske guder Odin, Thor, Loke, Idun og Freja drager ud på en række farlige missioner for at holde dommedag - Ragnarok - for døren og for at redde Valhalla.

Alle 12 afsnit kan ses her.

Nyt vikingeskibsmuseum på vej

Vikingeskibsmuseets fem enestående og originale vikingeskibe trues af stormflod og nedbrydes af lys. Der er derfor behov for at udvikle nye rammer omkring vikingeskibene, så de sikres for fremtiden og samtidig formidles levende og nærværende for museets gæster. Derfor skal der over de kommende år opføres et nyt vikingeskibsmuseum.

Arkitektkonkurrence

Vikingeskibsmuseet er i gang med de sidste forberedelser til arkitektkonkurrencen om det nye vikingeskibsmuseum.

Museet har i efteråret annonceret efter arkitektteams, som kunne være interesserede i at deltage i arkitektkonkurrencen.

Vi har modtaget overvældende mange kvalificerede ansøgninger fra både danske og internationale arkitekter, som skaber forventning om et meget højt niveau for konkurrencen. Vikingeskibsmuseet og Roskilde kommune er sammen med museets rådgivere ved at behandle de mange ansøgninger. Der skal udpeges 5 arkitektteams, som hver skal udarbejde et forslag til, hvordan det nye museum skal se ud.

Arkitektkonkurrencen sættes i gang sidst på året.

Informationsmøde 26. september

26. september 2022 afholdt vikin–geskibsmuseet og Roskilde kommune informationsmøde om det nye vikingeskibsmuseum.

Ved mødet deltog ca. 200 interesserede borgere, som efter en indledende præsentation af projektet havde mulighed for at gå i dialog med medarbejdere fra både museum og kommune.

Der blev uddelt postkort, hvor deltagerne kunne skrive holdninger og kommentarer til det nye vikingeskibsmuseum. Der blev afleveret 42 postkort i alt, som efterfølgende er blevet renskrevet og kategoriseret.

De mest gennemgående emner fra postkortene er:

- Opbakning til at bevare den eksisterende vikingeskibshal
- Ønske om at bevare adgangen til fjorden
- Ønske om at bevare udsigten over fjorden
- Ønske om, at andre forsat kan benytte udearealerne ved museet
- Ønske om et forsat levende aktivt museum med fokus på håndværk og sejlads
- Ønske om fokus på arkitekturen i det nye museum
- Ønske om, at offentligheden kan følge med i museumsbyggeriet

Tilbagemeldingerne fra postkortene og fra dialogen på informationsmødet tages med i det videre arbejde med projektet.

Følg med

Præsentationerne fra mødet, de indkomne postkort samt en videooptagelse af oplæggene kan ses her.

Det er muligt at tilmelde sig nyhedsbrev, hvor man løbende opdateres på, hvor langt projektet er kommet.

Vikingeskibsmuseets præsentation

Roskilde kommunes præsentation

Oplæg fra vikingeskibsmuseet og Roskilde kommune

Du kan tilmelde dig nyhedsbrevet her.

Skibe og Søfart fra Danmarks Oldtid
Danmarks oldtid er fuld af forbløffende maritime opfindelser og vovemod. I bogen "Skibe og Søfart fra Danmarks Oldtid" fortæller museumsinspektør på vikingeskibsmuseet, Morten Ravn, om en opfindelse, der forandrede verden fundamentalt: Skibet. Det at udtænke og bygge et fartøj, der på én gang kunne bæres af vandet og samtidig skære sig gennem vandet, var virkelig revolutionerende. Og søfart har gennem hele oldtiden, fra stenalderen og frem til vikingetidens afslutning, været rygraden i det danske samfunds udveksling af varer og idéer med omverdenen.

Havet som spisekammer
Bogen handler blandt andet om stenaldermenneskets intense udnyttelse af havet som et fødekammer, men også om tidens søfolks brug af havet som en transportvej. Måske fortrinsvis i beskyttede indlandsvande, men også på det åbne hav. Faktisk tyder det på, at havsejlads over lange afstande var langt mere normal i stenalderen end hidtil antaget.

Ny bog: Skibe og Søfart fra Danmarks Oldtid

Skibe binder Europa sammen
Med bronzealderen bindes Danmark sammen med resten af Europa gennem komplicerede maritime handelsnetværk, der skulle sikre forsyningerne af tidens fem vigtigste råmaterialer: Guld, kobber, rav, salt og tin. Men det var ikke kun råmaterialer og genstande, der rejste. Det gjorde mennesker også, og med dem også idéer. Opfattelsen af hvad der holdt verden sammen blev bemærkelsesværdig ens over store dele af Europa. Solen var den livgivende og genskabende kraft, men det var det symbolske skib der sikrede, at solen kunne stå op fra havets skød efter den mørke nat.

Nye teknikker giver nye muligheder
I store dele af jernalderen var det det mægtige Romerrige, der dominerede samfundsudviklingen i det meste af Europa. I Danmark finder vi spor efter kontakt med især de nordlige romerske provinser, og skibsbygning, søfart og sømandskab blev påvirket af kontakten. Nye fartøjstyper så dagens lys, og de plankebyggede både og skibe blev bygget med de nyeste teknikker og metoder. Nye fund viser, at skiftet fra at padle og til at ro allerede fandt sted tidligt i jernalderen. Et skifte, der fik store konsekvenser for søfolkenes organisation om bord og som betød at, skibe nu kunne bygges med et højere fribord og dermed blev bedre egnet til havsejlads, også i hårdt vejr.

Det var også i jernalderen, at de store europæiske folkevandringer fandt sted. En del af dem blev foretaget ad søvejen. Fra Jyllands rod stævnede skibe ud med kurs mod De Britiske Øer, og land blev indtaget – ofte med våben i hånden.

Skibe til krig og fred
Selvom vikingetiden er oldtidens tidsmæssigt set korteste, er antallet af fartøjsfund og vigtige begivenheder for dansk søfart så talrige, at det kan tage pusten fra de fleste. Sejlet sættes på skibene, og danske konger og stormænd træder ind på den internationale scene. De deltager aktivt i det europæiske magtspil. Forudsætningen for dette var dog, at der kunne bygges både og skibe. Og det blev der. Endda med en viden og kunnen, der skaber beundring blandt selv de bedste og mest erfarne håndværkere i dag.

Ny bog: Skibe og Søfart fra Danmarks Oldtid

Tidens specialiserede krigs- og lastskibe var højteknologiske opfindelser. Med krigsskibene blev der udført velplanlagte og koordinerede angreb.

Klostre, byer og kystnære landbebyggelser i hele Europa blev plyndret, og landområder samt hele riger blev erobret.

Men skibene blev ikke kun brugt til krigsførelse. Om bord på store og fyldige lastskibe blev handels- og opdagelsesrejser foretaget.

Efter en omfattende udforskning af Grønland opdages Nordamerika, og de arkæologiske fund og skriftlige kilder vidner om tidens store nysgerrighed, eventyrlyst og mod. Det er som om vikingetidens søfolk nærmest falder over hinanden i deres bestræbelser på at foretage de største bedrifter.

Køb bogen i museumsbutikken
Køb bogen "Skibe og Søfart fra Danmarks Oldtid" af museumsinspektør Morten Ravn i museumsbutikken på vikingeskibsmuseet. Pris: 299,95 kr.

Morten Ravn (f. 1975) er ph.d. i forhistorisk arkæologi fra Københavns Universitet og har været ansat som museumsinspektør på vikingeskibsmuseet i Roskilde siden 2008, fra 2014 også som forskningskoordinator.

Morten Ravn er medlem af en række faglige udvalg og bestyrelser og har en længere række videnskabelige publikationer bag sig.

Af Sven Scharling, Roskilde Sejlklub

Vores havnefoged, Sven Hvid, ser tilbage og frem

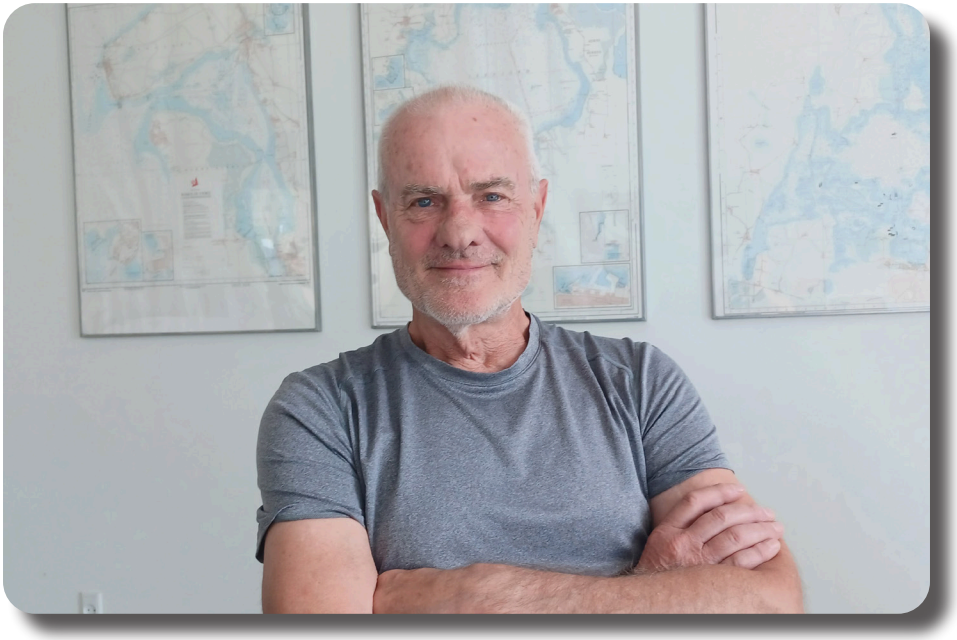

Vores populære havnefoged, med det gode navn Sven, trådte tilbage fra posten 1. oktober, og nu ser han sig tilbage på 12 spændende år og på en interessant karriere i det hele taget, som ikke ligefrem pegede på havnefogedjobbet.

Så hvis du vil læse denne artikel for at kunne forberede dig til at søge jobbet, når det ad åre bliver ledigt igen, så vær beredt på, at det kan kræve visse omveje.

Sådan bliver du havnefoged

Sven blev født for 68 år siden ind i reklamebranchen, idet hans oldefar, Sylvester Hvid, etablerede et reklamebureau, som blev videreført i familien af Svens bedstefar og far, og det blev så også umiddelbart Svens skæbne, for efter at være blevet uddannet i branchen og efter en afstikker til Dagbladet Børsen og redaktion af bl.a. Penge & Privatøkonomi startede Sven

sit eget reklame- og designbureau med navnet Mus og Mænd. For som Sven siger: ”Vi var jo mænd og var gået over til at arbejde med mus.”

Vi giver lige ordet til Sven: ”Reklamebureauet havde jeg i en 10 års tid, og så siger min kone til mig: ”Kan du ikke tage et halvt år fri?” Det er jo svært som selvstændig, men jeg overvejede det alvorligt, solgte så butikken, købte en båd, og vi sejlede rundt på kanalerne i Europa i et år og nåede bl.a. helt til Pyrenæerne, mig og konen og børnene - nogle gange to og nogle gange fire.

Jeg var røget ind i en skilsmisse, mens jeg havde reklamebureauet, for at have selvstændig virksomhed kan gå ud over ægteskabet.

Da vi vendte hjem blev jeg forretningsfører i en golfklub, hvor jeg var i 5-6 år, og da jeg også godt kunne lide at sejle, søgte jeg jobbet her og var heldig, for der var mange, der søgte.”

Ja, så ved du, kære læser, hvordan man bliver havnefoged.

”Det er et alsidigt job, der er meget socialt, tæt på vandet, tæt på sejlbåde, en masse håndværk, økonomi, administration, en god alsidig palette. Og faktisk tæt på at være selvstændig i sin egen virksomhed", tilføjer Sven om jobbet.

”Hvis man er et socialt væsen, så møder man folk i deres fritid, hvor de beskæftiger sig med ting, som de synes er sjove og hyggelige, så det er en daglig glæde at gå på arbejde. Og vi har haft et godt team kollegamæssigt.

Henriette, Danny, Lars, og det store frivillige team ikke mindst, måske 25 frivillige - herunder Lui, eller helt rigtigt Ludvig Meinild, og han er jo havnens allesstedsnærværende grand old man.

Henriette har haft fantastisk godt styr på vores økonomi, Danny har fået alt til at se nydeligt og pænt ud på havnen. Lars sørger for, at brædderne sidder, hvor de skal.”

"En stor del af tiden går med at svare på spørgsmål, for det er blevet virkelig nemt at stille dem med sms og mail.

Fra 260 til 370 andelshavere

I løbet af de seneste 12 år er der sket en vældig udvikling på havnen, og ikke mindst det nye havnehus har været et højdepunkt", pointerer Sven. "Sejlerne siger, at det er et af de flotteste havnehuse, de har set. Det er en hotellignende oplevelse, siger nogen.

Der kommer mange udlændinge fra alle mulige lande, og de bliver i mange dage, og der er museet et trækplaster. Og så er det nemt at parkere båden her og tage et smut til København. Der er absolut plads til flere gæstesejlere her om sommeren.

Vi annoncerer i Sejlmagasinet, et tysk sejlblad. Kommunen har i øvrigt en grøn plan, der hedder: At få folk til at blive en dag mere i Roskilde. Så i den sammenhæng kunne man godt annoncere mere i andre landes sejlmagasiner, fx sammen med turistforeningen", foreslår Sven.

Kunne man tænke sig et tættere samarbejde mellem sejlklubben og havneselskabet, ja måske ligefrem, at andelshavere var fødte medlemmer af sejlklubben?

"Historisk set har forholdet mellem de to selskaber været rigtig dårligt, og allerede i mine første år forsøgte jeg med spørgsmålet: Hvorfor er vi ikke én institution? Og forklaringen jeg fik var, at der var for dårlig kemi.

Men gennem dialog har vi nærmet os hinanden. Det er mere systemet end personer, der er årsagen. Men svært i dag at slå de to sammen.

Jeg anbefaler altid, at det er en god ide at blive medlem af RS. Måske er 30-40% af andelshaverne medlemmer af RS. Samarbejdet ser rigtig fornuftigt ud nu.

Havneselskabets mission er, hvad man kunne kalde rå parkering og service i den forbindelse.

Et problem er, at der er et mismatch mellem antallet af pladser og landfaciliteterne, og vi arbejder sammen med kommunen herom, og et i hvert fald foreløbigt resultat er, at vi har fået tildelt mere plads til vinteropbevaring på bananen.

Vi har et fremragende samarbejde med kommunen, nærmest en ugentlig dialog. Også fordi havnefogeden historisk har været kommunalt ansat."

"Stå aldrig til søs..."

Denne strofe fra Admiralens Vise passer så ikke lige på Sven. Han er gammel sejler og har i mange somre sejlet rundt i Middelhavet sammen med familien, men også herhjemme i en skærgårdskrydser, en RJ 85'er (ligesom Anders Jensens Spiritus Gravis) og forskellige joller.

Når han går af som havnefoged står den på hans gamle passion, golf, for køllerne står og ruster, og at sejle og ikke mindst at bygge et sommerhus med de bare næver.

Sven har købt en sommerhusgrund på sydsiden af Røsnæs 300 m fra vandet. "Til næste sommer skal det i hvert fald være færdigt. Jeg skal også rejse. Og passe børnebørn, lige nu to med mulighed for rigtig mange flere," tilføjer Sven.

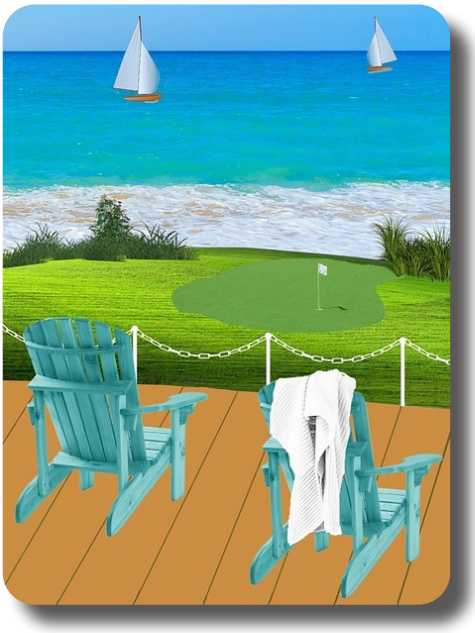

Vi sejlere i Roskilde Sejlklub ønsker Sven et herligt og travlt otium og siger tak for et godt samarbejde!

Hvor dansen er kan kærligheden opstå

Af Lydia og René

Hvor dansen er kan kærligheden opstå Her en kærlighedshistorie startende i Salsa Latina, og som udviklede sig på musumsøen.

Det startede ved en holdturnering 4. maj 2019 i Salsa Latina. Her dansede jeg med min drøm af en kvinde for første gang. Det var om aftenen, hvor der var fest, og der dansede denne kvinde, som jeg ikke rigtigt kendte på det tidspunkt. Jeg havde dog set hende danse tidligere på dagen. Lydia dansede med alle mulige.

Jeg sad og kikkede på denne livlige kvinde og besluttede at spørge hende, om hun ville danse den næste slowfox med mig. Hun sagde ja.

Vi dansede overraskende godt sammen, jeg var solgt. Da vi begge var optaget af en anden dansepartner, troede vi hver især, at det var det.

I den følgende tid skrev vi sammen om dans.

I juni tog jeg mig sammen og inviterede Lydia ud – desværre uden held.

Vi forsatte med at skrive sammen, og mange af vores dansevenner troede, at vi var et par.

I juli prøvede jeg at lokke Lydia til Museumsøen. Igen uden held. Heldigvis for mig, var der nogen, der havde forstået, at jeg manglede en dansepartner. Da Lydia også gjorde det pressede de lidt på, så Lydia nu tog kontakten til mig.

I Salsa Latina fik vi en prøvetime for at finde ud af, om vi nu også kunne danse sammen.

Jeg tror, at vi begge havde en fornemmelse af, at vi ville hinanden, selvom jeg prøvede at overbevise mig selv og hende om min gode singletid, men jeg var faldet for hende.

Lydia prøvede også at overbevise sine kolleger om, at vi kun dansede sammen, men de havde opdaget, at Lydias humør og stemning var blevet meget bedre, og at hun strålede.

Lydia og jeg skrev sammen – ja, så meget, at jeg ikke kan forstå, at jeg havde tid til andet.

Hvor dansen er kan kærligheden opstå

I august inviterede jeg Lydia hjem. Hvad der skete der, holder vi for os selv.

Vi forsatte med at danse i Salsa Latina, gik ture på havnen, nød miljøet på Museumsøen.

Vi fandt det, vi begge havde håbet på i årevis, kærligheden. Glæden ved dansen, stemningen, miljøet.

Salsa Latina blev stedet, hvor vores kærlighed fandt sin hylde i livet.

I oktober 2021 friede jeg til Lydia på toppen af et fjeld i Norge, og jeg var så den heldige fyr, at Lydia sagde ja.

29.oktober 2022 sagde vi vores endelige ja til hinanden.

Kærligheden blomstrer. Lydia er nu min fantastiske kone, og vi elsker dansen, men endnu mere hinanden.

Kærlig hilsen
Lydia og René

Af Pia Kloster, formand for Roskilde Jazz Days

Jeg er stolt over og glad for at have modtaget kulturprisen 2022 og siger tusind mange tak til priskomitéen, hvor bl.a. vores allesammens havnemutter, Iben Blum, også sidder.

Tusind tak for anerkendelsen!

Roskilde Jazz Days 2023
afholdes som vanligt 3. weekend i juni- altså 15-18 juni, og vi har netop modtaget besked fra kommunen om, at vi atter har fået støtte til vores festival. Hurra!

Vi har også modtaget støtte til torvejazz-arrangementer. Desværre blot halvdelen af sidste års støttebeløb, så der bliver kun penge til 4-5 arrangementer, sandsynligvis de fire lørdage i juli. Men det er da bedre end ingenting.

Tekst og fotos: Maria Kristina Holst Palner, havbiolog og naturformidler i Nationalpark Skjoldungernes Land og Roskilde Oplevelseshavn

To nye krabbe-arter fundet i Roskilde Fjord

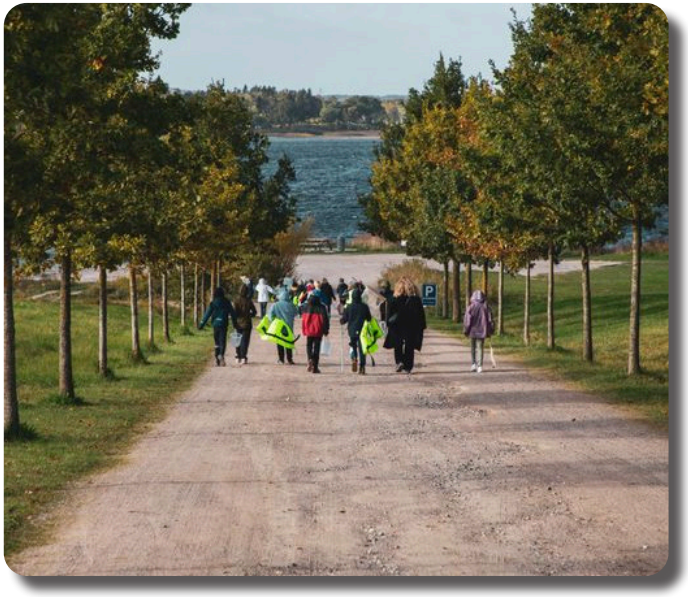

Det var elever fra to fjerdeklasser, som fandt de nye krabbe-arter.
Foto: Andreas Elkjær / Insp! Media

For første gang er to nye arter af invasive krabber fra Asien fundet i Roskilde Fjord.

Roskilde Fjord er et af de mest artsrige fjordsystemer i Danmark. Her lever både ferskvandsarter som gedde og aborre og saltvandsarter som torsk og søstjerner.

Nye krabbe-arter fundet i Roskilde Fjord

Ind imellem kommer nye arter til. Nogle gange er det en dejlig nyhed, hvis det fx er arter, der før har været mange af i fjorden, som igen vender tilbage. Andre gange er det en knap så god nyhed, hvis arterne kan påvirke økosystemet og være direkte til fare for nogle af de hjemmehørende arter. Da taler man om en invasiv art, altså en art, som ikke har været her før, og som ikke burde være her.

Fjerdeklasses-elever finder ny krabbe

I begyndelsen af oktober havde jeg to fjerdeklasser på tur som en del af Nationalpark Skjoldungernes Lands store undervisningsindsats, Bliv Skjoldunge. Eleverne skulle undersøge livet i Roskilde Fjord og høre om stenrev og fjordens levesteder.

Iklædt vaders, redningsveste og net var det elevernes opgave at finde så mange forskellige arter fra fjorden som muligt. Pludselig råbte en gruppe, at de havde fundet en lille krabbe.

Asiatisk strandkrabbe, taget gennem stereolup

Asiatisk Strandkrabbe i voksen hånd. Invasive arter som denne kommer oftest til Danmarks have som larver med havstrømme eller med ballastvand fra store skibe.

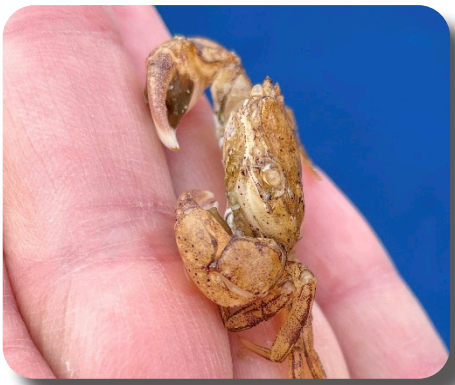

Pensel Klippekrabbe skellet

Som marinbiolog og naturformidler kunne jeg hurtigt se, at krabben ikke var en ganske almindelig strandkrabbe, som findes i hobevis i fjorden. Skjoldet var anderledes, mere firkantet, men krabben var så lille, at det var svært at artsbestemme den på stedet.

Til elevernes store undren tog jeg derfor krabben med hjem under stereoluppen. Da stod det klart, at denne art var anderledes og ny. Jeg kontaktede Helle Buur, som er akademisk medarbejder ved Ecoscience, Marin diversitet og eksperimentel økologi på Aarhus Universitet, og hun blev næsten lige så begejstret som mig, da hun hørte om fundet.

Krabben kom i ethanol og videre til Helle i Aarhus, og efter at have nærstuderet det lille kræ, var Helle overbevist om, at det var en Asiatisk Strandkrabbe, og altså en invasiv art i Danmark, som bør bekæmpes. Fundet blev registreret i den nye Nationale Artsportal Arter, som har til formål at kortlægge Danmarks biodiversitet.

Endnu en ukendt krabbe

En uge senere var jeg igen på tur med en fjerdeklasse fra Frederikssund kommune. Jeg fortalte eleverne om den lille krabbe, vi fandt ugen før og gav dem til opgave at råbe højt, hvis de fandt en krabbe.

Så satte jagten ind. De fleste fangede kæmpestore hesterejer, de største lige så lange og brede som min pegefinger og med røde øjne, der næsten gør dem lidt uhyggelige at se på. At de også kan hoppe, får ofte eleverne til at hvine.

Pludselig råbte en dreng højt. Det, han havde fundet, var ikke den levende krabbe, men dens ydre skelet. Krabber har deres skelet uden på kroppen, og når krabben vokser, må den skifte skelet. Derfor finder man mange krabbeskeletter på de danske strande.

Alligevel var det tydeligt, at også denne krabbe var særlig. Skjoldet var 1,5 centimeter i diameter, og dermed langt større end krabben fra sidste uge, men krabben var hverken en Asiatisk Strandkrabbe eller en Almindelig Dansk Strandkrabbe, det var derimod en Pensel Klippekrabbe. Hannerne har hår på deres to forreste ben, kløerne. Den har stadig det firkantede skjold, og øjnene sidder i hver sit hjørne af skjoldet, hvor vores strandkrabbe har øjnene mere på midten.

Vigtig viden
At disse to nye krabbearter er udbredt i Roskilde Fjord, er yderst vigtig viden. De to arter er invasive. De kommer fra Asien, og begge kan potentielt påvirke vores miljø her i Danmark.

Begge krabbearter har en høj tilpasnings- og forplantningsevne. Det betyder, at de kan sprede sig hurtigt, og det er oftest bekymrende. Flere steder er man begyndt at se krabberne i ret stort antal, blandt andet i Vadehavet, det Sydfynske Øhav og Østersøen. Når deres bestand vokser, kan de påvirke vores hjemmehørende krabbeart, men også skade fx vores muslinger.

De nye krabber kan dog også få en positiv effekt, fx for vores bestande af torsk, som æder krabber. Vi ved det ikke endnu, for vi har endnu ikke nok viden. Indtil videre er anbefalingen fra Miljøstyrelsen, at de bør bekæmpes.

Tag på krabbe-safari
Du kan selv tage til Roskilde Fjord og kigge efter de nye krabbearter. En god tommelfingerregel er at kigge på krabbens skjold. Forskellen er tydelig, hvis du ved, hvad du skal kigge efter.

Skjoldet på vores hjemmehørende strandkrabbe er formet som en diamant eller trapez. Den er meget bred foran og bliver smallere bagud på skjoldet. Øjnene sidder tæt og ret centralt foran. Derudover har den fem takker på skjoldet bag øjnene.

Både den Asiatiske Strandkrabbe og Pensel Klippekrabben har et mere firkantet skjold, og øjnene er placeret i hjørnerne. Derudover har de tre takker på skjoldet bag ved øjnene.

Hvis du er i tvivl om hvilken art, du har fundet, kan du tage billeder af krabben fra forskellige vinkler og også gerne et billede af, hvor den er fundet. I appen "Arter" eller "Naturbasen" kan du relativt nemt uploade billederne og derefter modtage bud på, hvilken art, det er. God tur!

Pensel klippekrabbe han, der ses tydeligt mørke hår på kløerne

ADVENTSMARKEDET
SØNDAG D. 27. NOVEMBER
KL. 11:30 - 15:00
Tombola / lotteri
Julecafé & Ribbensandwich
Secondhand Shop
Fiskedam
Strik & Søde Sager
Luciaoptog
m.m.
SANKT JØRGENSBJERG
SOGNEGÅRD
MØLLEHUSVEJ 120
4000 ROSKILDE
ARRANGERES AF SOGNETS FRIVILLIGE

Adventsmarked på Sankt Jørgensbjerg

Julehygge og støtte til lokalt børne- og ungdomsarbejde samt FNs verdensmål!
Sæt et stort kryds i din kalender søndag 27. november 2022 kl. 11:30 – 15:00 og tag venner, veninder, familie og bekendte med til det hyggelige og familievenlige Adventsmarked 2022.

Sankt Jørgensbjerg Sognegård, Møllehusvej 120, 4000 Roskilde

Igen i år kan du prøve "Tombolaen" og "Lotteriet", hvor du vinder flotte præmier fra vores mange lokale sponsorer. Eller hvad med en fisketur i "Fiskedammen" , som du finder i vores børnehjørne fyldt med andre spændende aktiviteter.

Og som noget helt nyt kan du besøge vores ”Secondhand Shop”, hvor vi har rigtig meget lækkert og moderigtigt tøj for ganske små penge. Klæd dig som du vil og gør en forskel.

I vores rebrandet bod "Strik og Søde sager", kan du forsyne dig med julens hjemmelavede lækkerier og produkter samt hyggelige nørkleklub strikkerier. Bliv varm i vinterkulden og nyd den søde julehygge.

Skulle du blive sulten tilbyder vi lækker julemad i vores dejlige julecafé, hvor du blandt andet kan købe hjemmestegte frikadeller med rødkål, hjemmelavet vegetarret, desserter og lækre lagkager.

Udenfor i de hvidgrønne omgivelser, genoplever du sommerens duft af grill og kul, når FDFs CO2 neutrale gril griller julen ind med lune ribbenstegssandwich.

En sand vinder til dine røde kinder!

Vi garanterer, at du ikke går sulten hjem.

Adventsmarked på Sankt Jørgensbjerg

Underholdning for både børn, unge og voksne skal der til på et rigtigt Adventsmarked. Du kan derfor opleve et ægte luciaoptog udført af FDF Sct. Jørgensbjerg og være med til at synge smukke julesange sammen med sognets organister – kom og syng med!

Sidst, men ikke mindst, kan du udfolde dine kreative evner i vores hjerteværksted, hvor du kan kreere dit helt eget honningkagehjerte med farvestrålende pynt og sød glasur – leg løs, slip det fri!

Hele overskuddet fra Adventsmarkedet går ubeskåret til lokalt og globalt børne- og ungdomsarbejde:

Lokalt:
FDF Sct. Jørgensbjergs børne- og ungdomsarbejde: http://fdf.dk/sctjorgensbjerg

Menighedsplejen, som hjælper lokale nødstedte familier:
https://www.sjk.dk/om-os/sankt-joergensbjerg-menighedspleje/

FNs Verdensmål med særligt fokus på Nepal og dennes bæredygtige udvikling:
https://fdf.dk/inspiration/globus/globus-projektet/

Adventsmarkedet er arrangeret af FDF Sct. Jørgensbjerg i samarbejde med Sankt Jørgensbjerg Sogn og Kirke

Kom og gør julen lidt hyggeligere sammen med os.

Vi ses i Sankt Jørgensbjerg Sognegård!

Adventsmarked på Sankt Jørgensbjerg

